

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de Sacramentis in genere, de Baptismo, de Confirmatione, de
Eucharistia, de Pœnitentia, de Extrema-Vnctione, de Ordine & de
Matrimonio

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

§. I. Duplici conclusione duplex hæc difficultas resolvitur,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77185](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77185)

ad exercitium sui officii, cum aliis premeretur conscientia peccati mortalis, & copiam Confessoris non haberet, accessit ad laicum ut confiteretur, timens ne demon peccata inconfessa propagaret, quod factum sic ei profuit, ut demon nullum ejus peccatum manifestare potuerit, solumque dixerit, se non posse de ejus peccatis loqui, quia antequam intraret in Ecclesiam, cum aliquo secreto sermonem habuerat, prædictam confessionem non obscure indicans. Nunc autem propter exortam Lutheri hæresim, usus hujusmodi confessionis cessavit in Ecclesia; unde non debet fieri nisi raro, & cum præmissis cautionibus. Si vero aliquando contingat fieri, non debet laicus verba formæ Sacramentalis proferre, dicendo *Ego te absolvo* &c. sed solum uti verbis deprecativi modi, dicendo, *Absolvat te Deus vel Absolvat te Summus Sacerdos, Christus*. Tenebitur autem ad servandum secretum, idque majori vinculo, quam obligatione secreti naturalis, quia hujusmodi confessio, licet non sit Sacramentalis, tamen dicit ordinem ad Sacramentum, & gerit similitudinem aliquam cum confessione Sacramentali. Unde grave peccatum mortale committeret quicumque illam revelaret, & esset dignus supplicio, non tamen eodem prorsus modo, quo Sacerdos violans sigillum confessionis.

ARTICULUS II.

Utrum in Ministro confessionis necessaria sit potestas jurisdictionis, eaque sit omnino distincta à potestate ordinis?

§. I.

Duplici conclusione duplex hac difficultas resolvitur.

Dico primò, in ministro confessionis jurisdictionem esse planè necessariam, non solum ut licet, sed etiam ut valde à peccatis absolvat. Ita D. Thomas hic art. 4. ubi sic ait: *Sicut ille qui non est Sacerdos non potest hoc Sacramentum conferre, ita nec ille qui non habet jurisdictionem; & propter hoc oportet sicut Sacerdoti, ita proprio Sacerdoti confessionem fieri: cum enim Sacerdos non absolvat nisi ligando ad aliquid faciendum, ille solus potest absolvere, qui potest per imperium ad aliquid faciendum ligare. Quæ veritas definita fuit in Concilio Lateranensi cap. Omnis utriusque sexus, ubi dicitur alienum Sacerdotem non posse solvere vel ligare sine licentia proprii. In Florentino in decreto unionis, ubi asseritur ministrum hujus Sacramenti esse Sacerdotem habentem auctoritatem absolvendi ordinariam vel delegatam. Ac demum in Tridentino sess. 14. cap. 7. ubi sic habetur: *Quoniam natura & ratio iudicii illud exposcit, ut sententia in subditos tantum feratur, persuasum semper in Ecclesia Dei fuit, & verisimile esse hac Synodo confirmat, nullius momenti absolutionem eam esse quam Sacerdos in eum proferat in quem non habet ordinariam aut subdelegatam potestatem. Quibus verbis Concilium non solum conclusionem nostram aperte docet, sed etiam rationem fundamentalem quâ probetur insinuat: Hoc enim Sacramentum essentialiter est quoddam iudicium, & absolutio Sacramentalis nihil aliud est quam prolatio sententia: Atqui natura & ratio iudicii illud exposcit, ut sententia**

non nisi in subditos feratur. Ergo in ministro hujus Sacramenti requiritur jurisdictio.

Dico secundò, potestas jurisdictionis est omnino distincta à potestate ordinis, quam quilibet sacerdos recipit in impositione manuum Episcopi, cum prolatione horum verborum: *Accipe Spiritum Sanctum, quorum remisera peccata, remittuntur eis, & quorum retinera peccata, retenta sunt*.

Hæc conclusio est contra plures Theologos, existimantes potestatem jurisdictionis non distingui à potestate ordinis, qui tamen diversimodè explicant suam sententiam. In primis enim Armacanus lib. 11. de Questionibus Armenorum cap. 4. censet quemlibet sacerdotem hoc ipso quod est ordinatus posse valde absolvere, licet per Ecclesiæ prohibitionem fieri, ut non possit licet nisi eos quibus Ecclesiæ id permittit. Quod fit, ut si quis sciens constituitur sacerdos non habenti potestatem audiendi confessiones, contra sio ejus invalida sit & nulla, non defectu potestatis absolvendi, sed ratione obicis quem apponit penitens dum contra prohibitionem Ecclesiæ constituitur ei cui non debet. Si vero bonafide & ignorans faciat, valida erit confessio; remittitur tamen illam proprio sacerdoti repetere, ut præceptum Ecclesiæ servet de confitendo proprio sacerdoti.

Sed hic modus dicendi videtur erroneus, & repugnans Conciliis supra citatis, asserentibus non quemlibet sacerdotem, sed eum tantum qui habet jurisdictionem, posse à peccatis absolvere, & absolutionem eam nullius esse momenti, quam sacerdos in eum proferat, in quem ordinariam aut delegatam non habet jurisdictionem, ut loquitur Tridentinum supra relatum. Ex quo manifestè sequitur, quod si quis bonafide confiteretur peccata sua sacerdoti non habenti potestatem audiendi confessiones, non absolveretur valide, defectu potestatis absolvendi.

Secundò, Cajetanus tomo 1. opusculi 1. docet ad valde absolvendum, nihil interdu requiri amplius, quam ut penitens se voluntarie subiciat sacerdoti habenti solam ordinis potestatem, sine jurisdictione ordinaria, vel delegata. Sicut in arbitrio habente potestatem judicandi partibus, nulla requiritur nova potestas judicandi ex parte Principis, quia nullam possunt partes in arbitrium conferre jurisdictionem; requiritur tamen ex parte ipsorum, qui se arbitrio submittunt judicando.

At hoc quoque repugnat manifestè Conciliis supra citatis, quæ requirunt in Confessorio, ut vel sit ordinarius pastor penitentis, vel si non est pastor ejus ordinarius, nec ex officio curæ regiminis ipsius habeat, licentiam seu delegationem ordinarii habeat: Ad subjectionem voluntariam penitentis, neque est ordinaria jurisdictio, neque delegata; neque enim illa subjectione est potestas regendi animas ex officio; neque etiam est delegatio, delegare enim est actus superioris. Ergo ad valde absolvendum non sufficit ut penitens voluntarie subiciat Sacerdoti.

Tertiò Navarrus in cap. Placuit dist. 4. existimat sacerdotes in sua ordinatione accipere totam potestatem jurisdictionis, sed eam ligari ab Ecclesia, ita ut neque licet neque valide possint actum exire, nisi illa permittente. Unde licet initio nascentis Ecclesiæ, omnes sacerdotes jurisdictione possent quoscumque penitentes voluntarie se submittentibus à quibuscumque peccatis absolvere, modò tamen id non possunt, propter prohibitionem Ecclesiæ.

16. Sed hic etiam modus dicendi repugnare videtur A
verbis Tridentini supra relatis, aperte supponen-
tibus aliquos esse Sacerdotes, qui non habent
jurisdictionem neque ordinariam neque subdele-
gatam, adeoque nullam. Ergo falsum est, Sacer-
dotem accipere in sua ordinatione totam pote-
statem jurisdictionis. Deinde alie potestates à
Christo immediate concessæ, non possunt ita per
Ecclesiam ligari, ut valde in actum exire neque-
ant; ut patet de potestate consecrandi corpus
Christi, confirmationem potestatis impediri ne vali-
de operetur. Ergo si potestas jurisdictionis cui-
libet sacerdoti ex vi sue ordinationis immediate
à Christo conferatur, nullum est fundamentum
asserendi, quod possit per Ecclesiam ita ligari, ut
valide in actum exire non possit.

17. Quartò Vazquez qu. 93. art. 1. dubio 2. Ange-
lus, Petrus de Ledesma, & alii docent, quemli-
bet Sacerdotem in ipsa ordinatione jure divino
accipere completam potestatem absolventi à
peccatis, quantum est ex parte principii, sed de-
esse illis materiam, quæ per auctoritatem Eccle-
siæ eis designatur. Quod explicat Ledesma ex-
emplo Episcoporum titularium, quibus licet in
sua consecratione potestas Episcopalis confere-
tur, desunt tamen illis subditi in quos jurisdic-
tionis usum exercent. Aliud exemplum adducit
Vazquez, quod à Paludano desumptum, com-
parat enim Sacerdotes iudicibus quibusdam di-
catis Chartulariis, qui olim ab imperatore consti-
tuebantur, nullis subditis assignatis, sed solum cum
auctoritate iudicandi de litibus eorum qui vel-
lent se illorum iudicio submittere. Sicut enim illi
totam potestatem iudicariam & auctoritatem
iudicandi accipiebant ab Imperatore, quamvis
determinatio materie non fieret ab illo, sed à liti-
gantibus se sponte submittentibus; sic Sacerdo-
tes accipiunt totam auctoritatem & potestatem
absolventi à Christo, per Sacramentum ordinis,
quamvis determinatio materie, id est personarum
absolvendarum, non fiat à Christo, sed ab
Ecclesia.

18. Sed hæc etiam sententia displicet. Primò quia
falsum est, quemlibet sacerdotem in ipsa ordina-
tione jure divino accipere completam potesta-
tem absolventi à peccatis, sicut Episcopi titula-
res in sua consecratione accipiunt completam
potestatem conferendi Confirmationem, & Or-
dines; alias sicut Episcopi titulares valide ordi-
nant, quamvis illicite; sic etiam quilibet Sacer-
dos quemlibet valide, quamvis illicite, absolvet,
quod est incidere in sententiam Armacani,
suprà impugnatam.

Secundò, quia hæc sententia menti & doctri-
næ Tridentini non videtur consona. Nam Tri-
dentinum supra citatum hæc duo sumit tanquam
æquivalentia, habere subditos, & habere juris-
dictionem, cum sic ait: *Quoniam igitur natura &*
vario iudicii illud exposcit, ut sententia in subditos
tantum feratur, persuasum semper in Ecclesia Dei
fuit, nullius momenti esse absolutionem, quam Sacer-
dos in eum profert, in quem ordinariam aut subdele-
gatam non habet jurisdictionem; id est in eum qui
non est ei subditus: Atqui Sacerdotes per Sa-
cramentum Ordinis, nullos accipiunt subditos,
ut fatentur Adversarii: Ergo neque accipiunt
jurisdictionem, juxta mentem & modum
loquendi Concilii Tridentini.

§. II.

Solvuntur Objectiones.

19. Obijcies primò contra primam conclusionem:
Si ad valde absolvendum, præter potesta-
tem Ordinis, necessaria esset jurisdictio, nullus
posset Summum Pontificem valide absolvere:
Sed hoc est absurdum: Ergo &c. Sequela Ma-
joris probatur, Nullus potest habere jurisdic-
tionem in Summum Pontificem, quia non potest
illam accipere ab ipso Pontifice, qui sicut non ha-
bet jurisdictionem supra seipsum, ita nec potest
illam alteri conferre; neque etiam ab alio, cum
Pontifex nullum in terris superiorem agnoscat.

20. Respondent Paludanus, Cano, & plures alii,
jurisdictionem à Christo immediate conferri ei
quem Summus Pontifex in Confessarium eligit,
ipsam verò Pontificis electionem, esse conditio-
nem tantum requisitam, ut immediate à Christo
jurisdictio illi conferatur. Hæc solutio probabili-
tate non caret.

Melius tamen respondent, Confessarium ele-
ctum à Pontifice, ab ipso immediate accipere ju-
risdictionem; ad hoc enim non requiritur quod
Pontifex immediatam jurisdictionem habeat in
seipsum, sed sufficit quod sicut habet à Christo
potestatem subijciendi quoscunque fideles cui-
bet Sacerdoti; ita & habeat ab eodem Christo
potestatem subijciendi seipsum cui vult; ex qua
subjectione conferre censetur Sacerdoti electo
jurisdictionem in seipsum, non ut Pontificem,
sed ut peccatorem. Unde S. Thomas hic art. 4.
ad 4. ait: *Quod Prælati concessum est, quod possint*
eligere proprios Sacerdotes Confessores, qui quantum
ad hoc sunt eis superiores: sicut etiam unus medicus ab
alio curatur, non in quantum medicus, sed in quan-
tum infirmus. Quamvis ergo Summus Ponti-
fex non possit dare jurisdictionem in seipsum in
foro externo, propter excellentiam & præroga-
tivam suæ dignitatis majoris omni aliâ humanâ,
quam non decuit submitti auctoritati purè hu-
manæ iudicij ipsâ inferiorum; secus tamen de
foro interno favorabili, cujus iudicium omnibus
post Baptismi lapsis est ad salutem necessarium.

21. Obijcies secundò: Quilibet Sacerdos potest
quemlibet in articulo mortis existentem ab o-
mnibus peccatis absolvere; imò & quemlibet a-
lium, à peccatis venialibus, & mortalibus alias
confessis; Ergo in ministro confessionis non re-
quiritur jurisdictio, ut valde à peccatis absolvat.

22. Respondeo, concessio Antecedente, negando
Consequentiam, quilibet enim Sacerdos ex Ec-
clesiæ concessione, per usum continuum decla-
rata, habet jurisdictionem ad absolvendum quem-
libet in articulo mortis existentem, ut declarat
Tridentinum sess. 14. cap. 7. ubi postquam do-
cuit necessariam esse jurisdictionem in Sacerdo-
te, ut valde à peccatis absolvat, & quemlibet
Episcopum in sua diocesi, causas aliquas crimi-
num graviores suo posse peculiari iudicio refer-
vare, subdit: *Verumtamen prout admodum, ne hac*
ipsa occasione aliquis pereat, in eadem Ecclesia Dei
custoditum semper fuit, ut nulla sit reservatio in arti-
culo mortis; atque idcirco omnes Sacerdotes quoslibet
pœnitentes à quibuscunque peccatis & censuris absolvere
possunt. Ubi per articulum mortis intelligi de-
bet non modo tempus illud in quo mors jam pro-
ximè imminet, estque moraliter certa, & ferè
inevitabilis, sed etiam illud in quo est probabile
mortis